

9 oktober 2003

State of the Union 2003

V.I.S.I.E voor VLAANDEREN

Vlaanderen Investeert Structureel in een Innovatieve Economie

urgentieplan

Alle lichten staan op rood!

Voor het derde jaar op rij kent ons land een zeer zwakke economische groei. De eerste tekenen van de economische terugval waren in het voorjaar van 2001 al merkbaar. De regering onderschatte de gevolgen hiervan. Erger nog: door een gebrek aan een economisch beleid in België werden, en worden, die gevolgen enkel maar versterkt. De fundamentele gebreken van onze economie worden niet aangepakt.

Er rest de verschillende regeringen van ons land geen tijd meer om bij de pakken te blijven zitten. CD&V wil constructief meewerken aan een degelijk economisch beleid. Een degelijk economisch beleid tracht de verhouding tussen de conjuncturele actoren en het structurele economische weefsel te regelen. Hiervoor is het belangrijk dat we de huidige situatie goed inschatten en onder ogen durven zien.

Conjuncturele indicatoren

Conjunctuurindicator

Het consumentenvertrouwen en de conjunctuurindicator blijven op een laag niveau hangen. Wil Vlaanderen vooruit en iets veranderen aan de economische malaise, moeten we het consumentenvertrouwen opkrikken en de bedrijven een kader bieden waarin het goed zakendoen is.

Investeringsvallen terug

De voorbije jaren zijn ook de investeringen teruggevallen. In 2001 was er nog een groei van 0.3% van de bruto-investeringen. Een jaar later, in 2002 was er een daling van de investeringen met maar liefst 2,5%. In datzelfde jaar gingen ook de bedrijfsinvesteringen achteruit met 4,5% tegenover 2001. Inzake het aantrekken van buitenlandse investeringen is België teruggevallen tot de 15^e plaats in de wereld.

Meer faillissementen

Het aantal faillissementen blijft oplopen. Elke dag opnieuw gaan er tientallen bedrijven op de fles. Oorzaken hiervan zijn voor de hand liggend. Bedrijven gaan op de fles door wanbeheer of door slechte omzetcijfers. Er moet getracht worden om aan beide oorzaken iets te doen.

Minder starters

Het aantal starters is vandaag in Vlaanderen ontzettend laag. Onze cultuur stimuleert het nemen van risico's niet, nochtans zijn we een volk van handelaars. Door de huidige economische situatie worden Belgen afgeschrikt om te ondernemen. En dat is niet goed voor een land dat zichzelf een KMO-land noemt. In het magische jaar 2000 telde ons land bijna 33000 startende ondernemingen. In 2003 zullen het er nog amper 30000 zijn.

Structurele indicatoren

Werkloosheid stijgt fors dan in EU

De voorbije twee jaar is de Belgische werkloosheid fors gestegen dan in de gehele Europese Unie. Het niveau van de Belgische werkloosheid komt daardoor uit op het EU-gemiddelde. Twee jaar geleden deden we beter en zaten we nog 0.7 procentpunt boven dat gemiddelde.

De werkgelegenheidsconferentie volstaat niet om het probleem aan te pakken. De regering investeert veel te weinig tijd in het uitwerken van een doeltreffend beleid. Bovendien is de agenda afgeslankt tot een loutere korte termijnbenadering.

Werkgelegenheidsgraad daalt

In 2001 en 2002 daalde de Belgische werkgelegenheidsgraad, in 2003 zette de dalende trend zich verder. De werkzaamheidsgraad ligt in Vlaanderen bijna 10 procentpunten hoger dan in Wallonië: in Vlaanderen op 63,5% en in Wallonië op 54,9%. Daarmee staat Wallonië helemaal onderaan de Europese ladder en zit Vlaanderen iets onder het gemiddelde. Daar staat tegenover dat het gemiddelde van de Europese Unie stijgend is. Ons land volgt de Europese tendens dus niet. Laat staan dat we de 70% in het vizier krijgen.

Te weinig high en medium tech

De Vlaamse economie is teveel gericht op sectoren met sterke prij concurrentie en sectoren met geringe groeikansen. Onze economie heeft nood aan een verdere ontwikkeling van de high- en medium tech-sectoren. Onze economie staat aan de vooravond van de vierde industriële revolutie. De klassieke industrie wijkt uit naar lage loonlanden. Onze overheid moet dringend keuzes maken: of we creëren een land waar investeren in hoogtechnologie rendeerft of we gaan me ons allen de dieperik in.

Vlaanderen scoort zwak in dienstensectoren

Vlaanderen scoort zwak in de sterkst groeiende dienstensectoren. De productiviteit in de dienstensectoren ligt zeer laag.

Gebrek aan ondernemerschap en innovatie.

In België wordt vooral geïnvesteerd in procesinnovatie. Hoe maken we van iets nog meer producten tegen een nog lagere kostprijs? De markt lijkt meer en meer verzadigd; er is onvoldoende omzetting van onderzoeksresultaten in commerciële producten en diensten. In de toekomst zal het accent moeten gelegd worden op productinnovatie. Nieuwe producten die in België ontwikkeld worden om nadien elders te worden geproduceerd.

Overheidsbedrijven in de problemen

De overheidsbedrijven krijgen het hard te verduren in een steeds meer vrijgemaakte markt en een Europa zonder economische grenzen. Het faillissement van Sabena ligt ieder van ons nog vers in het geheugen. Meer recent zijn dan weer de moeilijke hervormingen bij de Post en de NMBS. Bedroevende maar erg sprekende voorbeelden.

Concurrentievermogen gaat achteruit

Het concurrentievermogen van België is achteruit gegaan. Twee jaar geleden stonden we op de 16^e plaats, vorig jaar op de 19^e plaats, nu op de 25^e plaats. Op twee jaar gaan we dus 9 plaatsen achteruit. Twee jaar geleden zaten we in de buurt van Nederland en Duitsland. Nu moeten we Spanje en Portugal laten voorgaan en komt Estland juist na ons. In de Lissabon-index concurrentiekracht", opgesteld door het VBO staat België op een elfde plaats, net voor Italië,

Portugal en Griekenland. België moet landen als Spanje, Frankrijk, Duitsland en Nederland laten voorafgaan (cijfers van maart 2003).

Overheid: het geld is op

De budgettaire marges zijn zowel op federaal als op Vlaams vlak uitgeput. Voor 2003 zal er een fors tekort op de begroting zijn. (voorlopig geraamd op 2%).

Een tekort in de begroting is erg, maar het is nog erger als men weet dat de fiscale druk in België in 2002 tot een **recordhoogte** gestegen is (46,3% van het BBP). Echt niets om fier over te zijn.

De inkomsten uit de werkelijk betaalde sociale-zekerheidsbijdragen staan ook op een zeer hoog pijl. De voorbije twee jaar zijn deze gestegen van 14,1% van het BBP tot 14,7% van het BBP.

Zelfs als we rekening houden met de stijging van de primaire uitgaven van de overheid met 1,5 procentpunt, dan nog heeft de regering nog nooit zoveel geld gehad. En toch slaagt ze er niet in om dat geld juist te besteden. De juiste keuzes te maken.

GEEN JOBS ZONDER STERKE ECONOMIE

Al deze indicatoren tonen overduidelijk aan dat het niet goed gaat met ons land. Wat anderen ook mogen beweren, ons land heeft de voorbije jaren klappen gekregen. Zware klappen. De internationale positie van België wankelt. Zowel op politiek als op economisch vlak.

Vandaag, anno 2003, staat België voor een zware keuze. Ons land bevindt zich op de breuklijn tussen twee industriële tijdperken, maar is er niet klaar voor. We houden teveel vast aan de mechanische massaproductie. Door het maken van de verkeerde keuzes is ons land niet klaar voor de intrede van de hoogtechnologische kennis-industrie.

Structurele achterstand van België

Vandaag blijkt uit studie na studie dat de problemen van structurele aard zijn. Op 25 februari jl. riepen 4 captains of industry (A. Dieusaert, T. Leysen, P. Vlerick en L. Williamse) op tot een politiek debat over de toekomst van de industrie in Vlaanderen. Ze riepen op tot een pro-actief beleid en verweten de regering een gebrek aan visie. Ook de SERV waarschuwde in haar sociaal-economisch rapport over Vlaanderen (2003) voor zelfgenoegzaamheid. Uit een studie van prof. Leo Sleuwaegen (KULeuven) blijkt dat Vlaanderen in vergelijking met andere groeiregio's in Europa (o.a. Baden-Württemberg, Catalonia, Rhône-Alpes en Lombardia) ver achter blijft. Vlaanderen blijkt meer dan andere landen gespecialiseerd te zijn in sectoren waar er relatief sterk op prijs wordt geconcentreerd en is ondergespecialiseerd in kennis- en mediumtech-sectoren, die de laatste jaren een sterkere groei laten optekenen.

Deze studies wijzen bovendien op de slechte prestaties inzake ondernemerschap en innovatie in Vlaanderen. Vlaanderen is toe aan een upgrading van haar economische diversiteit. Eigen ondernemerschap stimuleren is een optie die enkel resultaten heeft op middellange termijn. In de tussentijd heeft Vlaanderen nood aan buitenlandse ondernemingen die reeds actief zijn in de zgn. kennis-intensieve sectoren. Dit vereist hoogwaardige kennis- en opleidingscentra, netwerken van internationale promotie en actief partnership tussen bedrijfsleven en hoger onderwijs.

Geen aanpak van fundamentele problemen

De regering Dewael-Stevaert ging er de jongste jaren van uit dat de problemen van de Vlaamse economie louter van conjuncturele aard waren. Het volstond om even te wachten tot de bui over zou gaan om zonder zorgen verder te kunnen gaan. De conjunctuurinzinking was voor hen slechts een "dipje".

In 2002 was het de beurt aan Premier Verhofstadt. Hij kwam in januari 2002 met een sociaal-economische prioriteitennota op de proppen. Maar de nota was weinig ambitieus en bleef in veel gevallen dode letter. Deze poging om Verhofstadt I een tweede adem te geven is jammer genoeg voor onze economie en werkgelegenheid een stille dood gestorven.

4 jaar non-beleid

Het economische beleid van de jongste jaren stond haaks op een strategie. De "Gratis"-politiek van de Paars-groene regering heeft geen enkel duurzaam effect op ons economisch en tewerkstellingsweefsel gehad. Alle instrumenten van het economisch beleid werden gedestabiliseerd. Goedwerkende instelling en diensten moesten omgevormd worden en kregen meer moderne namen, maar daar bleef het dan ook bij. (o.m. omvorming GOM's tot Huizen van Onderneming en fusie Export Vlaanderen en Dienst Investeren Vlaanderen duurt reeds 4 jaar zonder resultaat,

hervorming tot call-systeem is nefast, inhaalprogramma wetenschappelijk onderzoek werd in 1999-2002 afgeremd).

Vlaanderen voorbereiden op een nieuwe economie.

Het geloof in de toekomst is weg. De mensen in Vlaanderen leven in onzekerheid. Heb ik morgen nog werk? Blijven de pensioenen betaalbaar? Waar gaat het met ons land naartoe? CD&V ontwikkelt een visie op de economische ontwikkeling van Vlaanderen en geeft mensen uitzicht op een toekomst.

Onze visie gaat uit van een lange termijnperspectief – investeerders hebben dit nodig – en van een aanpak met alle overheden en de sociale partners die afgestemd is op economische noden van onze regio. De toenemende vergrijzing en de stijgende vraag naar verzorging eisen dat we een nieuwe dynamiek forceren van onze economische productie.

EEN GLOBALE VISIE

Wat is nodig om onze economie terug vooraan in het peloton te brengen?

CD&V vindt dat zorgen voor meer werk geen opdracht is voor de Minister van Werk alleen. Het is een opdracht voor alle regeringen van ons land. Met onderstaand plan geven we een aanzet tot zo'n geïntegreerde aanpak. Wij pleiten voor de juiste mix tussen defensieve en offensieve maatregelen. Defensieve maatregelen moeten ons toelaten onze industrie op een zinvolle wijze te verdedigen. Offensieve maatregelen, moeten onze economie upgraden. De ontwikkeling van high- en medium tech producten in eigen land, moet mogelijk gemaakt worden. En ook de dienstensector moet de kans krijgen om zich verder te ontwikkelen om de sector fundamenteel te versterken.

De V.I.S.I.E. van CD&V steunt op drie pijlers:

- Behoud van moderne industriële activiteiten
voorwaarden creëren voor het behoud van de industriële activiteiten door maatregelen inzake versterking van innovatie, loonkostenverlaging, lagere vennootschapsfiscaliteit, aangepast milieu- en ruimtelijke ordening beleid
- Eigen ondernemerschap bevorderen
Ondernemen in Vlaanderen en België schrikt af. Het dalende aantal starters bevestigt de angst van mensen om financiële risico's te nemen. Met starterspremies, voorzien in risicokapitaal en administratieve vereenvoudiging, bevorderen we het ondernemen in eigen land, door eigen mensen.
- Aantrekken van buitenlandse investeringen
We moeten Vlaanderen opnieuw aantrekkelijk maken voor buitenlandse investeringen (actieve prospectiepolitiek, lagere sociale bijdragen voor topkaders, kennis- en innovatiecentra, hogere budgetten voor innovatie en vernieuwing)

Het onderscheid tussen industrie en diensten vervaagt. Kennisvoorsprong is de sleutel om ook in de toekomst de "maakindustrie" in Vlaanderen te houden. Vandaar de noodzaak om de budgetten voor onderzoek en ontwikkeling maximaal op te trekken teneinde radicaal te kiezen voor de snelwegen van de kenniseconomie.

Er zijn geen perspectieven op meer en duurzame werkgelegenheid zonder een sterke en gezonde economie. Korte termijn politiek faalt wanneer ze de lange termijn uit het oog verliest of, erger nog, uit electorale overwegingen de lange termijn op het spel zet.

CD&V formuleert constructief voorstellen voor meer economische groei en meer werk. Wij streven naar een beleid dat niet alleen vandaag, maar ook morgen economische groei en dus meer werk oplevert.

CONCREET

1. Ondernemen belonen
2. Innovatie aanmoedigen
3. Arbeid aantrekkelijk maken
4. Politiek vooruitziend en betrouwbaar

1. ONDERNEMEN BELONEN

- investeringsaftrek verdubbelen:
De eenmalige investeringsaftrek voor natuurlijke personen en KMO's wordt verdubbeld tot 6% (nu respectievelijk 3,5% voor natuurlijke personen en 3% voor KMO's). De gespreide investeringsaftrek voor investeringen in octrooien en in onderzoek en ontwikkeling, wordt verhoogd tot 20,5 %. Grofweg is de budgettaire last zonder terugverdieneffecten te ramen op 150 miljoen euro. Voor grote bedrijven moet de investeringsaftrek worden heringevoerd. Die investeringsaftrek kan worden beperkt tot welbepaalde materiële vaste activa.
- betere financiering voor KMO's
De financieringsmogelijkheden kunnen worden uitgebreid en beter ondersteund:
 - a. De zelffinanciering van KMO's moet fiscaal worden ondersteund.
 - b. Extern risicokapitaal moet gemakkelijker kunnen worden aangetrokken.
 - c. De middelen van het Participatiefonds moeten worden opgetrokken. De voorwaarden die het Waarborgfonds hanteert, moeten worden versoepeld.
- Lagere BTW voor bouw en horeca
In een Europees kader moet de BTW op de bouwsector en de horeca worden verlaagd. Dit is voor ons op de eerste plaats een maatregel die heel wat zwartwerk kan witten en waar dus belangrijke terugverdieneffecten spelen. De ervaringen met de BTW-verlaging in vernieuwbouw waren op dit vlak zeer positief.
- Milieuheffingen terug aftrekbaar maken
Er moet eindelijk een regeling komen zodat de (Vlaamse) milieuheffingen terug in aanmerking kunnen genomen worden als kost voor de bedrijven. Zoals in het Aquafin-dossier kan ook Vlaanderen de heffing factureren als onderdeel van een levering en zo opnieuw de aftrekbaarheid mogelijk te maken.
- Expansiesteun voor alle bedrijven die aan de criteria voldoen (= afschaffing "call"-systeem
Geen enkel bedrijf investeert in een land, enkel omwille van in het vooruitzichtgestelde expansiesteun. Het toekennen van expansiesteun kan echter er wel voor zorgen dat het bedrijfseconomisch interessant is om zich in onze regio te vestigen of er nieuwe investeringen te doen. Het economisch ondersteuningsbeleid moet transparant zijn en rechtszekerheid bieden. Bedrijven die aan de vooropgestelde criteria beantwoorden moeten de steun ontvangen. Het door deze Vlaamse regering geïnstalleerde call-systeem doet dit niet en voldoet dus helemaal niet.

2. INNOVATIE AANMOEDIGEN

- Bedrijfsvoorheffing op onderzoekspersoneel halveren
De halvering van de bedrijfsvoorheffing tot onderzoekspersoneel moet worden ingevoerd. Onderzoek en ontwikkeling zijn vandaag voor onze regio belangrijker dan ooit. Op productieniveau moeten we het wat betreft de loonkost afleggen tegen de zogeheten lage loonlanden. Om te voorkomen dat dit ook in de innovatieve sector gebeurt (een eerste aanzet is al gegeven door Siemens Atea) moet de overheid een inspanning leveren om O&O in eigen land betaalbaar te houden.
- Plafonnering Sociale bijdragen voor hoge lonen
Vlaanderen moet opnieuw aantrekkelijk worden voor investeerders, daar is iedereen het over eens. De voorbije jaren hebben we kunnen vaststellen dat de hoge sociale lasten op onze lonen bedrijven afschrikken om zich hier te vestigen. CD&V stelt voor om de sociale bijdragen op hoge lonen te plafonneren. Op die manier moedigen we bedrijven aan om hooggeschoolden aan te werven, en worden we aantrekkelijker voor buitenlandse investeerders.
- Investeringsaftrek van 20% voor onderzoek en ontwikkeling
De eenmalige investeringsaftrek voor natuurlijke personen en KMO's wordt verdubbeld tot 6% (nu respectievelijk 3,5% voor natuurlijke personen en 3% voor KMO's). De gespreide investeringsaftrek voor investeringen in octrooien en in onderzoek en ontwikkeling, wordt verhoogd tot 20,5 %. Grofweg is de budgettaire last zonder terugverdieneffecten te ramen op 150 miljoen euro. Voor grote bedrijven moet de investeringsaftrek worden heringevoerd. Die investeringsaftrek kan worden beperkt tot welbepaalde materiële vaste activa.
- 5 miljoen € per jaar voor Radicale Innovatie
Bedrijven die investeren in innovatie moeten gestimuleerd worden. Willen we evolueren van een productiemaatschappij naar een kennismaatschappij is het nodig om bedrijven die risico's nemen financieel te ondersteunen. CD&V maakt hiervoor 5 miljoen € per jaar vrij.
- 3-jarige doctoraatsbeurzen voor toepasbaar onderzoek
Investeren in de kenniseconomie is investeren in onderwijs. De overheid moet doctoraatsstudenten uit het universitair onderwijs de kans geven om degelijke projecten in diverse domeinen te ontwikkelen. Studenten die een project ontwikkelen dat toepassing kan vinden in het bedrijfsleven en waarvoor een bedrijf het peterschap op zich neemt, moeten een 3-jarige doctoraatsbeurs kunnen krijgen.
- Aantrekkelijk Vlaanderen
Vlaanderen moet aantrekkelijk gemaakt worden voor buitenlandse ondernemingen die actief zijn in kennisintensieve sectoren. Deze bedrijven moeten kunnen rekenen op een goede samenwerking met onze kenniscentra. De kennis en expertise van de overheid, kenniscentra en bedrijven moet in kennisclusters worden samengebracht.
- Specifieke aandacht voor vrouwelijke ondernemers
CD&V wil een gericht stimuleringsbeleid voor vrouwelijke ondernemers via onder meer een vrouwvriendelijkere ondernemerscultuur, een gelijke toegang tot financiering en een paritaire economie. Vandaag de dag zijn immers nog geen derde van onze ondernemers vrouwelijk.

Door een systeem van '**vliegende ondernemer**' wordt bedrijfsvervanging bij zwangerschap en arbeidsongeschiktheid mogelijk.

- Verdere maatregelen

- DIRV-Vlaanderen en FTI moeten door een nieuw mobiliserend concept wordt opgevolgd;
- Meer beurzen moeten specifiek naar toegepast wetenschappelijk onderzoek worden gericht;
- de creativiteit van jonge mensen met goede ideeën kansen geven. De vroegere IWONL-beurzen hebben mee de voedingsindustrie in ons land groot gemaakt. Wanneer de textielsector vandaag nog voor een stuk overleeft in ons land dan is het dankzij de innovatie.

- Nieuwe activiteiten starten meestal in KMO's, éénmansbedrijven die later uitgroeien tot grote tewerkstellingspolen. Elke zelfstandige zorgt ook tenminste voor zijn eigen arbeidsplaats. Allemaal redenen om zelfstandig ondernemerschap positief te benaderen. In de brede samenleving en in de scholen moet het imago van ondernemen positief worden ondersteund. Dat kan in het algemeen via sensibiliseringscampagnes. Dat kan in scholen via het opzetten van bedrijfsbezoeken, stages en getuigenissen.

- Starterbegeleiding en ondersteuning is cruciaal: de overheid moet zorgen voor de begeleiding van de starter door de administratieve mallemlen. Ambtenaren die één jaar die begeleiding gedaan hebben moeten dan uitgenodigd worden om de processen te vereenvoudigen.

- We willen voorzien in de specifieke ondersteuning van de zelfstandigen en de KMO's:
 - a. inzake opleiding: op vormingskosten (herscholing en bijscholing) een verhoogde investeringsaftrek toepassen, een opleidingsfonds oprichten waarin alle stimuli van de verschillende overheden worden samengebracht en gecoördineerd, de mogelijkheden in het kader van de opleidingscheques verruimen, de opleidingscentra flexibel en transparant maken.
 - b. inzake innovatie en vernieuwing: de middelen voor het IWT (Instituut voor aanmoediging voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) en het VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) verhogen.
 - c. inzake export : Export Vlaanderen moet meer rekening houden met de belangen en de noden van KMO's.
- Zekerheid geven aan ondernemers door een gelijkwaardig sociaal statuut voor de zelfstandige en zijn gezin als voor de werknemers.

3. ARBEID AANTREKKELIJKER MAKEN

- 1,5 miljard € lastenverlaging
Lastenverlaging is zowel een defensieve als een offensieve maatregel. Op die manier vermijden we dat er veel jobs verdwijnen naar andere landen en verbeteren we onze concurrentiepositie. Het CD&V-voorstel is een algemene verlaging van de werkgeversbijdragen met **1,5 miljard euro**. Dit is gewoon de uitvoering van wat voor de verkiezingen door velen werd gezegd.
- Vrijstelling voor nachtarbeid, ploegenarbeid, onregelmatige prestaties
Het loon van de werknemer moet herbekeken worden, en dus ook de lasten die op dat loon moeten betaald worden. Voor CD&V zijn de extra premies die arbeiders verdienen met ploegenarbeid en nachtwerk, een compensatie voor het ongemak dat het werk met zich meebrengt. Wij stellen dan ook voor om die premies vrij te stellen van sociale zekerheidsbijdragen. Zo zal het voor werkgevers eenvoudiger zijn om bereidwillige nacht- en ploegenwerkers te vinden. De werknemers langs hun kant zullen een hogere vergoeding ontvangen voor het werk dat zij verrichten op ongewone uren. Uiteraard geldt dit ook voor de onregelmatige prestaties die geleverd worden in de non-profit sector.
- Kinderbijslag en gezondheidszorg uit loonlast halen
CD&V steunt reeds lang het principe om de gezondheidszorgen en de kinderbijslagen met algemene middelen te financieren. Op deze manier verlaagt men de kost van de arbeid en wordt de Sociale Zekerheid van belangrijke uitgaven ontlast. In een eerste fase halen we de kinderbijslagen uit de sociale zekerheid. **Zo realiseren we onmiddellijk dat kinderbijslag een recht van het kind is.**
- Loonlasten in de zorgsector
De loonlasten in de zorgsector moeten worden verminderd door een sociale maribel van 50 miljoen € in 2004 en 100 miljoen € in 2005. Door de grote vraag naar zorgarbeid zal deze vermindering automatisch leiden tot jobcreatie. Een terugverdieneffect dat zich op zeer korte termijn tot resultaten leidt.
- Krediet van 150 overuren
Werk creëren is ook zorgen voor meer flexibele arbeidsvoorwaarden. Bedrijven moeten hun productiecapaciteit op een soepele manier kunnen aanpassen aan de vraagschommelingen. In dat kader moet de invoering van een algemeen geldend 'krediet' van 150 overuren per werknemer per jaar ingevoerd worden. Deze 150 overuren hoeven niet 'gerecupereerd' te worden, maar kunnen als extra werkuren aan de werknemer uitbetaald worden. Essentieel is dat op de sociale bijdrage op deze overuren verlaagd wordt in vergelijking met de andere overuren.
- START-stage voor beroeps en technisch onderwijs
In de brede samenleving en in de scholen moet het imago van ondernemen positief worden ondersteund. Dat kan in scholen via het opzetten van bedrijfsbezoeken, stages en getuigenissen.
CD&V wil dat elke laatste jaar in het technisch en beroepsonderwijs gedurende minstens 3 maanden een kwaliteitsvolle stage in een bedrijf kan volgen. Tot vandaag bestaan er voor de mensen van het technisch en beroepsonderwijs onvoldoende stagemogelijkheden. Wij vragen dat de bedrijven daarvoor ook hun verantwoordelijkheid opnemen en zorgen voor een voldoende aanbod aan stageplaatsen. Wat ons betreft mogen daarvoor de ongebruikte gelden voor opleiding en vorming waarover

afspraken gemaakt werden in CAO's gebruikt worden. Zo'n stage biedt de leerling de gelegenheid kennis te maken met de apparatuur die in de bedrijven aanwezig is en ze leert hem ook de noodzakelijke arbeidsattitudes aan. We verwijzen ook naar ons uitgebreid dossier over de noodzakelijke verbetering van vorming en opleiding met levenslang leren als sleutelfactor voor de toekomst.

- Werkloosheidsvallen wegwerken

Niet-materiële werkloosheidsvallen zoals kinderopvang en mobiliteit moeten worden weggewerkt om mensen het uit werken gaan te vergemakkelijken.

- Begeleiding van werklozen verbeteren

De begeleiding van werklozen moet vertrekken van het principe van de **contractualisering**: de werkzoekende engageert zich ertoe om ononderbroken inspanningen te leveren om terug aan de slag te kunnen. De overheid helpt daarbij en de ondernemingen geven aan welke kwalificaties en competenties zij verwachten en creëren de arbeidsplaatsen om deze mensen aan een nieuwe job te helpen.

Volgens CD&V moeten begeleiding en opleiding leiden tot een job, niet tot een blijvende begeleiding zonder eindperspectief.

- Knelpuntberoepen stimuleren

De arbeidsbemiddelingsdiensten moeten in staat zijn om geschikte werkzoekenden te verplichten een opleiding te volgen om een knelpuntberoep aan te leren, met een jobgarantie nadien.

- Oranje Jobs

De uitbouw van "oranje jobs" kan een volwaardig alternatief bieden voor kansengroepen. Oranje jobs vullen de grote behoefte aan sociale en persoonlijke manieren in. De uitbouw van de dienstencheques en een structurele financiering ervan zijn nodig om die vraag naar arbeid ook in werkelijke prestaties om te zetten.

- Levensloopbaan

De huidige loopbaanstructuur is geen voorbeeld van een duurzame economische en sociale ontwikkeling. Tussen 25 en 50 spannen Vlamingen zich in om hard te werken, kinderen op te voeden, een familiaal leven te onderhouden, vrijwilligerstaken op zich te nemen, ouderen te verzorgen en opleidingen te volgen. De zogenaamde **spitsuur-generatie**. Het kan niemand verbazen dat mensen onder die voorwaarden vervroegd de arbeidsmarkt verlaten.

Door de verbetering van de combinatie arbeid en gezin kan werk worden herverdeeld en zal de vraag naar vervroegde uitstap verminderen. (Kwaliteitskaart, jobrotatie, landingsbanen, peterschapsprojecten waarbij oudere werknemers jongeren begeleiden).

- Bedienden en arbeiders?

Cd&V wil onderzoeken om economische werkloosheid in welbepaalde gevallen en voor specifieke sectoren ook voor bedienden open te stellen. Hierdoor zouden bedrijven nog beter kunnen inspelen op de conjunctuur en onnodige ontslagen vermijden.

- Gepensioneerden hebben ook rechten

Flexibilisering ook naar de ouderen toe: gepensioneerden moeten de mogelijkheid krijgen om nog iets bij te verdienen zonder hun pensioen te verliezen. In eerste fase moeten de huidige drempels ernstig opgetrokken worden. Voor ons is het een manier om voor meer werk te zorgen doordat

de ervaring niet weggegooid wordt. Door te werken dragen deze ouderen ook bij tot het stelsel van de sociale zekerheid en creëren zij mee budgettaire ruimte voor anderen.

- Werk en gezin gaan samen

Bij die flexibilisering blijven we oog hebben voor de combinatie met de gezinstaken. Ook bedrijven hebben belang bij werknemers die zich ook privé goed in hun vel kunnen voelen.

4. POLITIEK VOORUITZIEND EN BETROUWBAAR

- Investeren in infrastructuur, mobiliteit en informatie snelwegen
Tijdens zijn toespraak op de jaarbeurs in Gent, brak premier Verhofstadt een lans voor **meer investeringen in infrastructuur**. CD&V is het eens met de premier, maar het voorbeeld dat hij gaf van de tweede luchthaven was slecht gekozen. Minder spectaculaire voorstellen zijn veel belangrijker. Terwijl Verhofstadt luchtkastelen bouwt, is de NMBS gedwongen om in haar bedrijfsplan het goederentransport per spoor te verminderen. De regering heeft geen geld om spoorinvesteringsprogramma te voltooien. Het programma wordt steeds meer, over nog meer jaren gespreid.
De missing links in ons wegennet, zoals de Ring rond Antwerpen moeten prioritair aangepakt worden willen wij het verkeersinfarct vermijden. Ook de perifere regio's waar er nog meer ruimte beschikbaar is, moeten we interessant maken voor bedrijven. De realisatie van een tweede spoorontsluiting van de Antwerpse haven is prioritair.
De digitale informatiesnelweg is de basisinfrastructuur van morgen. Ons land telt weliswaar te weinig private aansluitingen op internet maar de breedband en de glasvezelkabelnetten zijn wijd verspreid. Ook deze infrastructuur vraagt aangepaste wetgeving.
De te **ontwikkelen wetgeving inzake de informatiemaatschappij** moet de consumenten zekerheid bieden zonder de innoverende bedrijven af te remmen. Dit medium mag niet van in den beginne verstikken in overregulering. Het is beter met de privé-sector tot vrijwillige gedragscodes te komen. De democratisering van ICT-gebruik en nieuwe ICT-ontwikkelingen mag niet worden afgeremd worden door nodeloze of overmatige belastingen op apparatuur en infrastructuur.
- 7000 ha extra bedrijfsterreinen
CD&V pleit voor 7.000 ha extra bedrijventerreinen. Die afspraak uit het RSV moet versneld worden doorgevoerd. De renovatie van verouderde sites en het ontwikkelen van stationsomgevingen zou prioritair moeten zijn. Deze zijn immers meestal zeer goed gelegen en vermijden het aansnijden van schaarse open ruimte. Op het terrein van de ruimtelijke ordening is dringend nood aan een afhandeling van vragen binnen een redelijke termijn.
- Minder administratieve rompslomp: gedaan met praten, nu doen!
De strijd tegen de administratieve rompslomp is verloren. Op internationale rankings bengelt België tussen landen als Honduras, Bangladesh, Bulgarije en Oekraïne. De Kruispuntbank voor Ondernemingen, nog een project van de regering Dehaene, is een fiasco geworden. De operationalisering is voor de zoveelste keer uitgesteld. Van de beloofde 25% vermindering van de administratieve lasten in 1999 is nauwelijks iets in huis gekomen.

Op dit punt is Verhofstadt I pijnlijk onder de lat doorgegaan. Toppunt is het **fiasco van de kruispuntbank** voor de ondernemingen. Bij de informatisering van de overheid wordt het back-office en de noodzakelijke nieuwe stroomlijning van informatie in het back-office onvoldoende in rekening gebracht.

Het verminderen van de administratieve lasten moet een bekommernis blijven van de regering maar het moet anders aangepakt worden. Er kan minstens gestart worden met "een administratieve lasten"-toets van elke nieuwe maatregel. Daarbij gaat de overheid na welke bijkomende administratieve last een regel met zich brengt en hoe wij deze aangroei kunnen beperken. Zolang de overheid niet start met het vooropstellen van meetbare doelstellingen zal er voor de bedrijven geen beterschap komen.

- Duidelijke Overheid

De regelgeving moet ook begrijpbaar blijven voor ondernemers. Vooral naar starters toe is de ingewikkeldheid van de reglementering een groot probleem. Mensen weten niet meer waar ze aan toe zijn en waar ze zich moeten aan houden.

Bedrijfsonvriendelijke wetgevingen uit de vorige legislatuur moeten worden geëvalueerd en desgevallend worden bijgestuurd.

- E-government ten voordele van de bedrijven

De overheid moet eerst en vooral gebruik maken van de ICT-(r)evolutie om de huidige regelgeving te vereenvoudigen. Zo kan de overheid dankzij bijv. de elektronische factuur boekhoudingen beter en sneller controleren en de wettelijk voorgeschreven archiveringstermijn voor facturen drastisch inkorten.

Een toekomstige elektronische overheid (zowel back- als frontoffice) moet garant staan voor een verkorte behandelingstermijn van dossiers. de overheid ambitieuze maar realistische doelstellingen inzake administratieve vereenvoudiging en e-government vooropstellen. Met de huidige inzet van middelen en mensen lijkt dit niet te lukken. In de Scandinavische landen besteedt de overheid jaarlijks 282 euro per hoofd aan ICT-uitgaven en -investeringen. In België is dat slechts 155 euro.

De invoering van een werkwebsite is nodig, waardoor de werkgever aan de hand van het rijksregisternummer dadelijk kan zien voor welke tewerkstellingsmaatregelen een (kandidaat-) werknemer in aanmerking komt. Een eenvoudig rekenprogramma op dezelfde website stelt de gebruiker in staat dadelijk het totale financiële voordeel te berekenen voor een bepaald loon.

- Doelgebonden vergunningen

Het is noodzakelijk dat we de bedrijven de creatieve mogelijkheden bieden om de milieudoelstellingen na te leven op de wijze die ze zelf verkiezen. Het resultaat, een beter leefmilieu, is het enige wat telt.

We willen **Kyoto** invullen met vrijwaring van de concurrentiepositie van onze bedrijven. Het behalen van de Kyoto-normen is ook een dossier waarin de overheid vandaag duidelijkheid moet scheppen. Dit kan door een coherent nationaal klimaatplan. De huidige onzekerheid remt investeringen af. Lineaire maatregelen, zowel tussen bedrijven als tussen gewesten, wijzen wij resoluut af wegens niet kostenefficiënt.

Wij pleiten voor een duidelijk Europees beleid in plaats van een versnipperd beleid per lidstaat, waarbij aan zo laag mogelijke kosten een zo groot mogelijke reductie (met huidige normen als minimum) wordt gerealiseerd.

- Overlegstructuren voor streekeconomie vereenvoudigen

Al bijna vier jaar wacht Vlaanderen op de aangekondigde hervormingen inzake de sociaal-economisch streekontwikkeling. STC's, Streekplatforms, Gom's, Serr's en Resoc's, huizen van de onderneming, niemand weet nog eigenlijk wat de toekomst zal zijn, en dat weegt uiteraard op de werking. Hetzelfde voor de VDAB. Evenlang wordt de volledige herstructurering van de VDAB aangekondigd. De commerciële diensten zijn afgesplitst, maar de splitsing tussen regisseur en actor blijft achterwege. Het rekken van deze hervormingen en de voortdurende tegenstrijdige uitspraken van de minister komt de goede werking van deze dienst zeker niet ten goede.

Lokale werkwinkels, zelfde verhaal. Met de belangrijke tweede pijler, de lokale diensteneconomie staat nog men nog nergens.

- Energievoorziening
De gebrekkige vrijmaking van de elektriciteitsmarkt heeft voor gevolg dat de prijzen voor de industrie en KMO's stijgen. Dit is nefast in de mondiale concurrentiestrijd. Het oncoherente beleid veroorzaakt te veel onzekerheid. De overheid moet dringend een coherente visie ontwikkelen op de werking van de elektriciteitsmarkt en de nodige maatregelen nemen om die visie uit te werken. Het veilen van een significant deel van de productie van Electrabel en een daadkrachtige regulatie spelen daarin een belangrijke rol. Allerhande sociale initiatieven en de gratis-politiek mogen niet op de bedrijven afgewenteld worden.
- Overheidsbedrijven
Overheidsbedrijven vervullen ook voor het bedrijfsleven een belangrijke rol: het is belangrijk dat op een geleidelijke maar doortastende manier deze bedrijven omgevormd worden, zodat zij meer en betere dienstverlening voor een goede prijs kunnen bezorgen. Belgacom heeft aangetoond dat dit mogelijk is, de Post en de NMBS moeten deze uitdaging nu ook tot een goed einde brengen.
- Politie en gerecht
De overheid mag ook haar hoofdplicht niet verwaarlozen en dient te zorgen voor een goed functionerend gerecht en politie. Veiligheid ten aanzien van mensen en eigendommen is essentieel om alle krachten te kunnen mobiliseren in de samenleving.
- Buitenlands beleid
Een geloofwaardig buitenlands beleid is essentieel voor exportbevordering en om buitenlandse investeringen aan te trekken:
Geen enkele buitenlandse investeerder bouwt graag een fabriek in een land dat niet goed ligt bij de eigen publieke opinie.
De buitenlandse politiek van Verhofstadt-Michel I is op dit vlak nefast geweest voor het aantrekken van Amerikaanse investeringen.
Het gegoochel met de genocidewet waardoor niet alleen politici maar ook buitenlandse bedrijfsleiders het risico liepen dat hier door gelijk welke actiegroep een vervolging zou opgestart worden was nefast voor ons imago. We moeten veel meer investeren in onze buitenlandse contacten met de nieuwe groeipolen in Azië. Michel en Verhofstadt hebben onze buitenlandse politiek te veel naar Afrika gericht en hebben daardoor de contacten met de groeiende Aziatische landen verwaarloosd. Deze landen verwachten terecht dat wij investeren in duurzame relaties.
Vlaanderen moet een actieve prospectiepolitiek voeren om buitenlandse ondernemingen die reeds actief zijn in de kenniseconomie aan te trekken. Daarvoor moeten geschikte structuren ter beschikking staan. We moeten uiteraard ook eerst iets te bieden hebben daarom is concrete actie op het vlak van de omgevingsfactoren noodzakelijk.

CD&V MOBILISEERT VOOR KENNIS, ONDERNEMEN EN JOBS!

